

Logikai programozás

3.

ISMÉTLÉS

Elágazás-szervezés:

a/ $B :- A_{11}, A_{12}, \dots, A_{1n}.$
 $B :- A_{21}, A_{22}, \dots, A_{2k}.$
...
 $B :- A_{m1}, A_{m2}, \dots, A_{mr}.$ c/ feltétel -> akció.

b/ $B :- (A_{11}, A_{12}, \dots, A_{1n})$
;
 $(A_{21}, A_{22}, \dots, A_{2k})$
;
...
;
 $(A_{m1}, A_{m2}, \dots, A_{mr}).$

ISMÉTLÉS: ELÁGAZÁS (példa)

```
proba1(A, B) :- A < B, writeln('Az első szám kisebb').  
proba1(A, B) :- A > B, writeln('A második szám kisebb').  
proba1(_,_) :- writeln('Egyformák').
```

```
proba2(A,B) :- A < B, writeln('Az első paraméter kisebb')  
;  
A > B, writeln('A második paraméter kisebb')  
;  
writeln('Egyformák').
```

ISMÉTLÉS: ELÁGAZÁS (példa)

```
proba3(A,B) :- A < B -> writeln('Az első szám kisebb')  
;  
A > B -> writeln('A második szám kisebb')  
;  
writeln('Egyformák').
```

```
proba4(A,B) :- A < B -> writeln('Az első paraméter kisebb')  
;  
writeln('Nem kisebb az első').
```

KITÉRŐ: CUT (vágás)

„Normál” működés:

$B :- (A_{11}, A_{12}, \dots, A_{1k-1}, A_{1k}, A_{1k+1}, \dots, A_{1n})$

$B :- A_{21}, A_{22}, \dots, A_{2m}$

...

Cut-tal (jele: !):

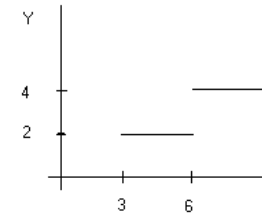
$B :- (A_{11}, A_{12}, \dots, \cancel{A_{1k-1}}, A_{1k}, A_{1k+1}, \dots, A_{1n}) !$

$B :- A_{21}, A_{22}, \dots, A_{2m}$

...

CUT – KICSIT RÉSZLETEZVE

Példa:

ha $X < 3 \Rightarrow Y = 0$,

ha $3 \leq X$ és $X < 6 \Rightarrow Y = 2$,

ha $6 \leq X \Rightarrow Y = 4$

$f(X,0) :- X < 3.$

$f(X,2) :- 3 \leq X, X < 6.$

$f(X,4) :- 6 \leq X.$

igaze :- $f(1, Y), 2 < Y.$

CUT – KICSIT RÉSZLETEZVE

igaze :- $f(1, Y), 2 < Y.$

igaze

$f(X,0) :- X < 3.$

$f(X,2) :- 3 \leq X, X < 6.$

$f(X,4) :- 6 \leq X.$

$f(1, Y), 2 < Y$

$Y10$

$1 < 3, 2 < 0$

$Y12$

$3 \leq 1, 1 < 6, 2 < 2$

$Y14$

$6 \leq 1, 2 < 4$

CUT →

$f(X,0) :- X < 3, !.$

$f(X,2) :- 3 \leq X, X < 6, !.$

$f(X,4) :- 6 \leq X.$

vagy:

igaze :- $f(1, Y), !, 2 < Y.$

A „cut” növelte a program hatékonyságát, de nem befolyásolta a deklaratív jelentését ⇒ **green (zöld) cut**

CUT – KICSIT RÉSZLETEZVE

Új cél: ?- $f(7, Y)$

$f(X,0) :- X < 3.$

$f(X,2) :- 3 \leq X, X < 6.$

$f(X,4) :- 6 \leq X.$

$7 < 3$ hamis. ⇒ a $3 \leq 7$ feltételt fölösleges még egyszer megvizsgálni a második szabály kiértékelésekor.

A program ügyesebb átfogalmazása:

$f(X,0) :- X < 3, !.$

$f(X,2) :- X < 6, !.$

$f(X,4).$

Ennek a programnak ugyanaz az eredménye, mint az eredetinek, de hatékonyabb mindkét előző verziónál.

CUT – KICSIT RÉSZLETEZVE

Mi a helyzet cut nélkül?

$f(X,0) :- X < 3, !.$	$f(X,0) :- X < 3.$
$f(X,2) :- X < 6, !.$	$f(X,2) :- X < 6.$
$f(X,4).$	$f(X,4).$

Az alternatívák végigvizsgálása miatt többszörös megoldást nyújthat, melyek közül némelyik helytelen.

?:- f(1,Y) :	Megváltozott a program
Y=0	deklaratív jelentése is \Rightarrow
Y=2	red (vörös) cut
Y=4	

CUT – PÉLDA

Példa:
fovaros(franciao, parizs).
fovaros(usa, washington).
fovaros(magyar, budapest).

uzemel(parizs, hp).	elad(hp, 120).
uzemel(parizs, dior).	elad(dior, 200).
uzemel(parizs, chanel).	elad(chanel, 300).
uzemel(budapest, kinoin).	elad(kinoin, 130).
uzemel(budapest, mom).	elad(mom, 140).

nagy(C) :- foveros(C, X), uzemel(X, Y), elad(Y, Z), Z > 100.

nagy(C) :- foveros(C,X), valami(X).
valami(X) :- uzemel(X,Y), elad(Y, Z), Z > 100, ! .

„CIKLUSSZERVEZÉS”: REKURZIÓ (ism.)

A rekurzió részei:

1. rekurzív szabály(ok)

(szabályfejb, szabálytörzsben ugyanaz a predikátumszimbólum szerepel)

2. megállító szabály(ok)

(szabályfejb, szabálytörzsben nem szerepel ugyanaz a predikátumszimbólum)

REKURZIÓ – PÉLDA

Határozzuk meg $n!$ értékét!

Vagyis:

1. rekurzív szabály:

ha $N > 1$, akkor számoljuk ki $N-1$ faktoriálisát, és szorozzuk meg N -nel. (Azaz $n! = n \cdot (n-1)!$, $n > 1$)

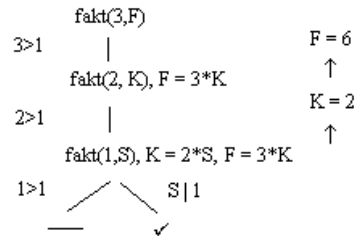
2. megállító feltétel:

1 faktoriális értéke 1.

fakt(N,F) :- $N > 1$, M is $N-1$, fakt(M,K), F is $N * K$.
fakt(1,1).

KIÉRTÉKELÉS

fakt(N,F) :- N>1, M is N-1, fakt(M,K), F is N*K.
fakt(1,1).

FAKTORIÁLIS MÁSKÉPP

Nem rekurzív megadás: $N! = 1*2*3*... * I * ... * N$.

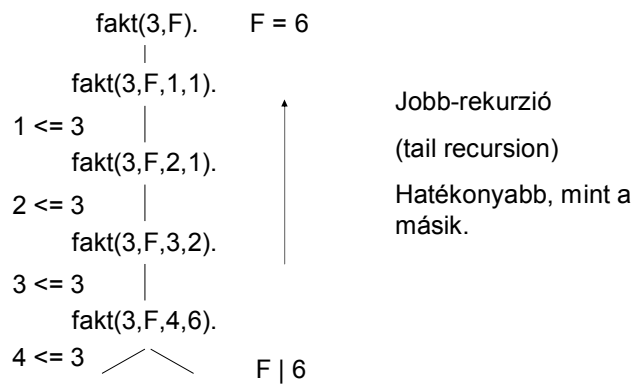
I = 1; P = 1; fakt(N,F) :- fakt(N,F,1,1).

ciklus amíg I <= N fakt(N,F,I,P) :- I <= N,
P = P * I; UjP is P*I,
I = I + 1; UjI is I + 1,
ciklusvég fakt(N,F,UjI, UjP).

Fakt = P fakt(_,F,_,F).

KIÉRTÉKELÉS

fakt(N,F,I,P) :- I <= N, UjP is P*I, UjI is I + 1, fakt(N,F,UjI, UjP).

ÚTKERSÉSI PÉLDA

ut(Start,Cel) :- repulo(Start,Cel).
ut(Start,Cel) :- repulo(Start,Uj_varos), ut(Uj_varos,Cel).

Problémák:

Megoldás (előkészítése):

Tárolni kell az adatokat!
(Legalább a kiértékelés idejéig.)

LISTÁK

Lista: elemek felsorolása, pl:

[1, 3, 5, 4, 12, 27]

[alma, körte, barack]

[alma, 200, banán, 350, narancs, 270]

[(alma, 200), (banán, 350), (narancs, 270)]

[[alma, 200], [banán, 350], [narancs, 270]]

[piaci(alma, 200), piaci(banán, 350), piaci(narancs, 270)]

stb...

LISTÁK

Lista definiálása:

[Fej | Törzs]

↑ ↑
elem lista

Rekurzív definíció

□
↑
üres lista

← kell megállító feltétel

LISTÁK – NÉHÁNY EGYSZERŰ PÉLDA

- egy elem benne van-e egy listában?
- hány elemű a lista?
(„sima” rekurzióval és jobb-rekurzióval)
- egy elem törlése egy listából
- a elemek szétválogatása

stb...